

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4114-02-04/2013

I/13/003

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

Kontrola Nr I/13/003 – Wykonywanie przez gminę zadań dotyczących ochrony zwierząt w okresie 2011 – 2013 r. (do dnia 28.02.2013r.)

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Kontroler

Edward Kowalczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 85556 z dnia 7.02.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Gminy Trzuszczany, Trzuszczany Pierwsze 194, kod pocztowy: 22-554 Trzuszczany (dalej Urząd).

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Mirosław Kutera – Wójt Gminy.

(dowód: akta kontroli str. 2)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie¹ ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie w latach 2011 – 2013 (do dnia zakończenia kontroli).

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieprzedłożeniu Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności związanej z opieką nad zwierzętami bezdomnymi,
- nieprzedłożeniu Radzie Gminy projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy w 2012r.,
- zlecaniu odławiania bezdomnych zwierząt bez wymaganej uchwały Rady Gminy w sprawie ich wyłapywania oraz rozstrzygania o dalszym postępowaniu z nimi,
- nieprzekazaniu do schroniska bezdomnego psa (po jego zaszczepieniu przeciw wściekliznie w 2011r. w miejscowości Nieledew).

Podkreślenia wymagają działania Urzędu podejmowane w kontrolowanym okresie w celu zapewnienia bezdomnym zwierzętom opieki weterynaryjnej i miejsca w schronisku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja opieki nad zwierzętami w gminie.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Uregulowania dotyczące przedsiębiorców zajmujących się opieką nad bezdomnymi zwierzętami (dotyczą całego okresu objętego kontrolą).

1.1.1. Przepisy art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach² stanowią, że rada gminy określa w drodze uchwały

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Dz. U. z 2012 r., poz. 391

wymagania jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w ust.1 pkt 3 i 4 ustawy.

W kontrolowanych latach Rada Gminy Trzuszczany nie podejmowała uchwały w powyższej sprawie. W wyjaśnieniu, dotyczącym braku inicjatywy uchwałodawczej w przedmiocie określenia wymagań dla przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenie schronisk, Wójt Gminy podał:

„... analiza problemu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Trzuszczany dokonana w 2012r. nie wskazywała na potrzeby kierowania inicjatywy uchwałodawczej w zakresie określenia wymogów dla przedsiębiorców ubiegających się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk. Nie notowano również zainteresowania i wniosków ze strony przedsiębiorców zamierzających prowadzić działalność gospodarczą w wymienionym zakresie”

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

1.1.2. W latach 2011 – 2013 (do dnia 8.03.2013r.) Wójt Gminy nie wydawał zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności związanej z ochroną przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt. Nie wpływały wnioski w tym przedmiocie.

1.1.3. W badanym okresie nie zawierano porozumień z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania byłaby ochrona zwierząt.

1.2. Uchwalanie programów zapobiegania bezdomności zwierząt w okresie przed 31.12.2011r.

1.2.1. W myśl art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³ rada gminy w drodze uchwały mogła przyjąć program zapobiegający bezdomności zwierząt obejmujący w szczególności: sterylizację albo kastrację zwierząt, poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt oraz usypianie ślepych miotów.

Do dnia 31.12.2011 r. Rada Gminy Trzuszczany nie podjęła uchwały w sprawie przyjęcia takiego programu. W wyjaśnieniu dotyczącym skali bezdomności zwierząt na terenie gminy Trzuszczany oraz nieprzedłożenia Radzie Gminy projektu uchwały w tej sprawie, Wójt Gminy wyjaśnił, że:

„... realizując zadania w zakresie bezdomności zwierząt w 2011r. dokonywane było rozpoznanie bezdomności zwierząt. Nie notowane było zjawisko bezdomności, stąd nie zachodziła potrzeba uchwalania przez Radę Gminy programu zapobiegającego bezdomności zwierząt”.

(dowód: akta kontroli str. 3-4))

1.3. Uchwalanie programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w okresie po 1 stycznia 2012 r.

³ Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm. przed nowelizacją w dniu 16.09.2011r.

1.3.1. Przepisy art. 11a ustawy o ochronie zwierząt po nowelizacji⁴, tj. od dnia 1.01.2012r. obligują rady gmin (celem realizacji obowiązku określonego w art. 11 ustawy) do określenia, w drodze uchwały, corocznie do 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Przed dniem 31.03.2012r, Rada Gminy nie uchwaliła programu o którym stanowią ww. przepisy. W marcu 2012r. opracowany został „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Trzuszczany w 2012r.” wraz z projektem uchwały Rady Gminy w tej sprawie i wzorami formularzy konsultacyjnych. W wyjaśnieniu dotyczącym przyczyn nieprzedłożenia projektu uchwały Radzie Gminy, Wójt Gminy podał:

„... zgodnie z wymogami art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt został opracowany program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Trzuszczany w 2012r. ... Chcąc wykonać postanowienia art. 11a ust.2 pkt 1 ustawy o ochronie zwierząt, wielokrotnie prowadziliśmy rozmowy telefoniczne jak również pismem z dnia 6.03.2012r. wystąpiliśmy do Prezydenta Miasta Zamość z prośbą o podpisanie umowy zapewniającej bezdomnym zwierzętom miejsce w schronisku w Zamościu. Wykonując postanowienia art.11a ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt, projekt programu został przesłany do zaopiniowania w dniu 10.05.2012r. Kołom Łowieckim działającym na obszarze gminy, Fundacji dla Zwierząt „Argos” w Warszawie oraz Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Hrubieszowie pismem z dnia 22.05.2012r., który zaopiniował program negatywnie i wniósł o uzupełnienie między innymi poprzez przedstawienie umowy pomiędzy Gminą Trzuszczany, a schroniskiem. Podjęte przez Gminę Trzuszczany wielokrotne starania o podpisanie umowy na przyjmowanie bezpańskich psów do schroniska w Zamościu jak i w Chełmie nie zostały załatwione pozytywnie z powodu jednoznacznej odmowy w danym okresie, ze względu na brak miejsc w schroniskach. Ponadto informuję na podstawie naszego rozpoznania, że w powiecie hrubieszowskim jak i sąsiednim tomaszowskim nie było i nadal nie ma prowadzonych schronisk dla bezdomnych zwierząt. W związku z powyższym nie było możliwości uzupełnienia programu na 2012r. i przedłożenia go Radzie Gminy do uchwalenia.”

(dowód: akta kontroli str. 6)

Według dokumentacji, program skierowany został do zaopiniowania do kół łowieckich, Biura Ochrony Zwierząt Fundacji „Agros”, a także Powiatowego Lekarza Weterynarii w Hrubieszowie, który wydając negatywną opinię w sprawie programu stwierdził, że „... program ten nie zawiera konkretnych informacji wymaganych w art. 11a ust.2 ustawy ..., tj. nazwy i adresu schroniska dla zwierząt z którymi Urząd Gminy podpisał umowę, nazwy i adresu podmiotu, który będzie realizował humanitarne wyłapywanie i transport zwierząt bezdomnych oraz usypianie ślepych miotów, nazwy i adresu z którym jest podpisana umowa mająca na celu zapewnienie miejsca i opieki dla bezdomnych zwierząt gospodarskich, opisu pełnej procedury przy likwidacji zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt (telefony kontaktowe wyznaczonych pracowników Urzędu Gminy, sposób postępowania ze zwierzętami żywymi oraz padłymi.”

(dowód: akta kontroli str. 8 – 18)

⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 230, poz. 1373

Urząd w okresie 6.03 – 14.09.2012r. trzykrotnie występował do Prezydenta Miasta Zamość w sprawie podpisania umowy na przyjmowanie do schroniska bezpańskich psów. Odmowa ze strony Miasta Zamość argumentowana była brakiem miejsc w schronisku. Z wnioskiem o podpisanie takiej umowy występował Urząd bezskutecznie także do Prezydenta Miasta Chełm. Odmowa tłumaczona była także brakiem miejsc w schronisku. W dniu 9.05.2012r. skierował Urząd pismo do Wojewody Lubelskiego w którym sygnalizowano, że:

„... prowadzone rozmowy i składanie propozycje dotyczące podpisania umów na wyłapywanie bezdomnych zwierząt i przyjmowania ich do schronisk... nie znajdują akceptacji. Na terenie powiatu hrubieszowskiego nie ma zorganizowanego schroniska dla zwierząt, a jego prowadzenie przez Gminę Trzeszczany jest niemożliwe ze względów formalnych i finansowych... Przygotowywane programy zapobiegania bezdomności zwierząt napotykają na znaczne przeszkody z przyczyn trudności obiektywnych związanych z brakiem skonsolidowanych działań służb odpowiedzialnych za realizację zadań.”

(dowód: akta kontroli str. 19-27)

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na 2013 r. opracowany został w grudniu 2012r. po podpisaniu umowy z Prezydentem Miasta Zamość w sprawie przyjmowania zwierząt do schroniska w Zamościu. Po uzyskaniu w tej sprawie pozytywnej opinii Powiatowego Lekarza Weterynarii w Hrubieszowie (pismo z dnia 13.01.2013r.) program ten na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵ oraz art.11a ustawy o ochronie zwierząt, przyjęty został do realizacji uchwałą Rady Gminy w dniu 14.02.2013r.

(dowód: akta kontroli str. 28-34) 1.3.2.

W uchwalonym w 2013 r. przez Radę Gminy Trzeszczany „Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności” określono obowiązkowe zadania gminy określone przepisami art. 11a ust.1, obejmujące:

- zapewnianie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- odławianie bezdomnych zwierząt,
- obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- usypianie ślepych miotów,
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

- edukację społeczeństwa w zakresie obowiązków spoczywających na właścicielach i opiekunach zwierząt domowych.

(dowód: akta kontroli str. 30)

1.3.3. Zadania określone w programie sformułowane zostały w sposób umożliwiający ich realizację. W szczególności wskazano w programie: schronisko dla bezdomnych zwierząt (Zamość ul. Braterstwa Broni 161), określono gospodarstwo rolne, które zapewniać ma miejsca dla zwierząt gospodarskich, które uciekły lub zabłąkały się (rolnik B.A. – Trzeszczany Pierwsze) oraz wskazano lekarza weterynarii do świadczeń w ramach całodobowej opieki weterynaryjnej (lekarz P.K. z Zamościa).

(dowód: akta kontroli str. 30-31)

1.3.4. W myśl przepisów z art. 11a ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt, zadania określone w art. 11 ust. 2 pkt 3 – 6 ustawy, gmina może powierzyć podmiotowi prowadzącemu schronisko. W umowie o przyjmowanie psów do schroniska, zawartej z Prezydentem Miasta Zamość w dniu 12.12.2012r., schronisku przekazano obowiązki w zakresie kastracji i sterylizacji bezdomnych psów. Umowa określa odpłatność Gminy Trzeszczany za przekazanie każdego psa do schroniska oraz przeprowadzenie każdej kastracji lub sterylizacji.

Innym podmiotom zewnętrznym powierzono (odpłatnie) następujące zadania:

- odławianie bezdomnych zwierząt powierzone zostało osobie fizycznej (P.Ł.), prowadzącej na podstawie wniosku CEIDE-1 działalność gospodarczą Usługi Sanitarno – Porządkowe – Zamość. W dniu 16.02.2013r. zawarta została w tej sprawie umowa zlecenia pomiędzy Wójtem Gminy, a ww. na okres 12 miesięcy. Zleceniobiorca przyjął zadanie obejmujące wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy Trzeszczany i umieszczanie ich w schronisku dla zwierząt. Wykonywanie zleconych czynności ma według umowy nastąpić w czasie trzech godzin po otrzymaniu ustnego zlecenia upoważnionego pracownika Urzędu. Usługi w zakresie określonym umową wykonywane mają być przy użyciu specjalistycznego sprzętu (tj. hoplassa, broni pneumatycznej oraz specjalistycznego środka transportu odłowionych zwierząt). Wójt Gminy nie wydał jednak zezwolenia o którym stanowią przepisy art. 7 ust.6 ustawy o ochronie zwierząt;
- całodobowa opieka weterynaryjna w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt a także usypianie ślepych miotów (bezdomnych psów i kotów wolno żyjących) powierzona została lekarzowi weterynarii (P.K.) z Zamościa na podstawie umowy zawartej na czas od 16.01.2013r. do 31.01.2014r.;

Pozostałe zadania określone przepisami art.11a oraz programem pozostały do realizacji przez służby Gminne w porozumieniu z organizacjami społecznymi których statutowym celem jest ochrona zwierząt, sołtysami wsi w których wystąpi konieczność dokarmiania bezdomnych kotów oraz szkołami.

(dowód: akta kontroli str. 31, 35 - 42)

1.3.5. W myśl przepisów art. 11a ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt program może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie. Przyjęty uchwałą

Rady Gminy program nie zawiera postanowień dotyczących problematyki znakowania zwierząt na terenie gminy.

1.3.6. Przepisy art. 11a ust. 5 ustawy stanowi, iż program zawiera wskazanie wysokości środków finansowych wskazanych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt określa wysokość środków finansowych zabezpieczonych w budżecie na 2013r. z przeznaczeniem na realizację przyjętych zadań. Stanowią one 7000 zł. Według programu wydatkowanie środków następować będzie na podstawie faktur wystawianych przez podmioty, którym na podstawie umów zlecono część zadań, a także faktur zakupu karmy i rachunków za opiekę nad zwierzętami gospodarskimi.

(dowód: akta kontroli str. 33)

1.3.7. Zgodnie z przepisami art. 11a ust. 7 ustawy projekt programu najpóźniej do dnia 1 lutego przekazywany jest celem zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich na obszarze gminy.

W dniu 16.01.2013r. projekt programu przesłany został do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Hrubieszowie oraz pozostałych podmiotów, tj. Zamojskiej Fundacji dla Zwierząt i Środowiska ZEA i Zamojskiego Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt AZA w Zamościu oraz czterech kół łowieckich prowadzących gospodarkę łowiecką na obszarze gminy.

(dowód: akta kontroli str. 43 – 50)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy w 2012r.,
- nieprzedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności związanej z opieką nad zwierzętami bezdomnymi.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Opis stanu
faktycznego

2. Wykonywanie zadań gminy w zakresie zapobiegania bezdomności oraz opieki nad zwierzętami domowymi.

2.1. Zapobieganie bezdomności.

1. Zapobieganie bezdomności realizowane jest m.in. poprzez zabiegi kastracji i sterylizacji zwierząt domowych. Przeprowadzane były one przez lekarzy weterynarii w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Zamościu (pkt 1.3.4. wystąpienia pokontrolnego). Według umowy dotyczącej przyjmowania zwierząt do schroniska w Zamościu, koszty zabiegów sterylizacji i kastracji (odpowiednio: 200 zł oraz 100 zł) ponosi w całości Gmina. Na podstawie faktur otrzymanych przez Urząd do dnia w 2013r. odłowiono i dostarczono do schroniska dla bezdomnych

zwierząt w Zamościu dwa psy, poddając je sterylizacji i kastracji (324,00 zł). Poniesione przez Gminę wydatki związane z odłowieniem i transportem psów do schroniska stanowiły łącznie 3.324 zł. Ponadto poniesiono wydatki dotyczące transportu jednego psa (rannego w wyniku zdarzenia drogowego w Nielewli) do lecznicy w Zamościu, a następnie jego uśpienie w kwocie 550,80 zł.

W 2013 r. Gmina częściowo sfinansowała koszty wyżywienia jednego z ww. psów, w związku z obserwacją prowadzoną w kierunku wścieklizny w Gabinecie Weterynaryjnym H.B. na podstawie decyzji administracyjnej Powiatowego Lekarza Weterynarii w Hrubieszowie z 15.01.2013r., wydanej w związku z pogryzieniem człowieka w dniu 13.01.2013 r. (9,91 zł).

(dowód: akta kontroli str. 7,56 - 63)

2. W kontrolowanym okresie Urząd nie podejmował działań w zakresie rejestracji i znakowania psów. W wyjaśnieniu dotyczącym tej kwestii Wójt Gminy podał, że „... tematyka rejestracji i znakowania psów była poruszana na spotkaniach z sołtysami jak również na zebraniach wiejskich, mieszkańcy na chwilę obecną nie wyrażają zainteresowania umieszczaniem mikroczipów u swoich psów”.

(dowód: akta kontroli str. 51)

3. Przepisy art. 10a ust. 3 ustawy o ochronie zwierząt stanowią, iż zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i oznakowania umożliwiającą identyfikację właściciela lub opiekuna.

Podejmowane przez Urząd działania mające na celu egzekwowanie ww. przepisu wiązały się z upublicznianiem ogłoszeń w tej sprawie. W wyjaśnieniu Wójt Gminy podał, że „zostało opracowane ogłoszenie w sprawie utrzymania psów, które jest zamieszczone na stronie internetowej gminy, na tablicach ogłoszeń jak również przekazane sołtysom, celem poinformowania mieszkańców sołectw”.

(dowód: akta kontroli str. 51, 52, 53)

4. W kontrolowanym okresie podejmowane były działania informacyjno – popularyzatorskie, mające na celu zapobieganie bezdomności zwierząt. Obejmowały one formy upowszechniania informacji, dotyczących niechcianych zwierząt oraz korzyści ze sterylizacji i kastracji. Upubliczniano także informacje

w sprawie postępowania ze zwierzętami domowymi w czasie wakacji szkolnych. W wyjaśnieniu dotyczącym tego obszaru działań, Wójt Gminy podał, że „opracowane zostały ulotki informacyjne propagujące sterylizację i kastrację psów i kotów, które wywieszono na tablicach ogłoszeń i przekazano sołtysom w celu rozpropagowania wśród mieszkańców gminy”.

(dowód: akta kontroli str. 51, 54-55)

5. Odnosząc się do kwestii współdziałania Urzędu z innymi podmiotami na rzecz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy, Wójt wyjaśnił, że „Gmina współdziałała ze spółdzielnią mieszkaniową i wspólnotami mieszkaniowymi na osiedlach, a w szczególności z sołectwami ... propagując na zebraniach wiejskich oraz spotkaniach z sołtysami metody zapobiegania bezdomności wśród zwierząt domowych”

(dowód: akta kontroli str. 51)

2.2. Wykonywanie opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

1. W kontrolowanym okresie wpływały zgłoszenia w sprawie bezdomnych zwierząt. Urząd podejmował w tych sprawach następujące działania:

- w dniu 20.09.2012r. wpłynęło pismo Posterunku Policji w Trzuszczanach, w którym informuje (na podstawie interwencji mieszkanki Trzuszczan Pierwszych), iż bezpański pies przebywający w dniach 18-20.09.2012r. na prywatnej posesji, niepokoi mieszkańców oraz zwierzęta gospodarskie. Według notatki służbowej sporządzonej w dniu 20.08.2012r. przez pracownika Urzędu, posesja była nieogrodzona, a pobyt bezdomnego psa na podwórku wiązał się *„z przetrzymywaniem w zamkniętej komórce suki będącej w okresie rui”*. W notatce stwierdzono, iż odłowienie i przekazanie bezdomnego psa do schroniska w Zamościu było niemożliwe ze względu na brak miejsc w schronisku w tym czasie. W notatce stwierdzono, że w dniu 20.09.2012r. Sekretarz Urzędu *„otrzymał ustną informację..., że bezdomny pies wyniósł się z posesji ..., że ... najprawdopodobniej wrócił do swojego właściciela”*

(dowód: akta kontroli str. 68 -69)

- w dniu 22.11.2012r. wpłynęło pismo miejscowego Posterunku Policji, informujące o sygnale otrzymanym z Fundacji „Elpis Nadzieja”, że w miejscowości Korytna znajduje się bezpański pies, który niepokoi mieszkańców. Z notatki służbowej pracownika Urzędu wynika, że w samym dniu udała się wraz z lekarzem weterynarii (J.P.). Dokonano szczepienia psa (suki) przeciwko wściekliznie. Została ona nakarmiona i wypuszczona, z uwagi na fakt, iż miała szczenięta, których miejsca nie można było zlokalizować. Pozostawiono ją tymczasowo na terenie tego gospodarstwa, pod opieką rolnika, a następnie przekazano wraz ze szczeniętami innemu mieszkańcowi, który złożył oświadczenie, iż przejmuje pod opiekę sukę wraz ze szczeniętami i zapewnia im właściwe warunki bytowania.

(dowód: akta kontroli str. 70 – 81)

2. W okresie 2011 – 2012 Urząd zapewniał miejsca bezdomnym zwierzętom w schronisku w Zamościu na podstawie ustnych uzgodnień. W powyższym okresie odłowiono i dostarczono do schroniska trzy bezdomne psy. W 2013r. odłowiono natomiast trzy psy, z których dwa również dostarczono do schroniska (na podstawie umowy), natomiast jednego rannego w wyniku zdarzenia drogowego w Nieleddwi dowieziono do zakładu weterynaryjnego w Zamościu, a następnie poddano eutanazji.

(dowód: akta kontroli str. 57 – 59,82 – 103)

W jednym przypadku bezdomny pies po zaszczepieniu przeciwko wściekliznie (wrzesień 2011r.), pozostawiony został na terenie osiedla mieszkaniowego w Nieleddwi i niedostarczony do schroniska. W wyjaśnieniu, dotyczącym tej kwestii Wiesława L. odpowiedzialna w Urzędzie za problematykę opieki nad zwierzętami bezdomnymi podała:

„Wyjaśniam, że bezdomny pies z uwagi na bezpieczeństwo mieszkańców osiedla poddany był obserwacji weterynaryjnej w miejscu przebywania na terenie osiedla. Urząd częściowo sfinansował koszty utrzymania tego psa, a następnie jego późniejsze szczepienie przeciw wściekliznie. Wyjaśniam, że w latach 2011 - 2012 nie było możliwości podpisania umowy z jakimkolwiek schroniskiem o przyjmowanie bezdomnych zwierząt do schroniska. Bezdomne psy w jednostkowych przypadkach i sporadycznie na nasze prośby, przyjmowane były na koszt gminy do schroniska w Zamościu. Pozostawiony został pies w Nieledwi ze względu na brak miejsca w schronisku w tym czasie. Znajdował się pod opieką mieszkańców osiedla. Dopiero w późniejszym czasie po załatwieniu miejsca w schronisku, pies ten został odłowiony i przewieziony do schroniska...”

(dowód: akta kontroli str. 109)

3. Wyłapywanie bezdomnych zwierząt po zmianie stanu prawnego tj. po 1.01.2012r. prowadzone było bez uchwalonego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności. Z dokumentów Urzędu wynika jednak, iż odłowionym psom zapewniono miejsca w schronisku. Uchwałę w sprawie przyjęcia programu Rada Gminy podjęła w dniu 23.02.2013r.
4. Do czasu przyjęcia przez Radę Gminy uchwały w dniu 14.02.2013r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności, wyłapywania bezdomnych zwierząt dokonywano na podstawie uchwały Rady Gminy z dnia 23.02.2004r. w sprawie wyłapywania bezdomnych zwierząt oraz określenia zasad dalszego postępowania z nimi wydanej na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy (przed nowelizacją).

(dowód: akta kontroli str.104-105)

5. Wójt Gminy nie podawał do publicznej wiadomości informacji według zasad określonych przepisami § 3 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt⁶.

W wyjaśnieniu dotyczącym tej kwestii, Wójt Gminy podał, że skala bezdomności zwierząt na terenie Gminy jest niewielka.

„... w związku z powyższym nie były planowane i przeprowadzane akcje wyłapywania bezdomnych zwierząt na terenie poszczególnych sołectw. Ze względu na to, że wyłapywanie zwierząt nie miało charakteru stałego ani okresowego, lecz incydentalny nie podawano do publicznej wiadomości zamiaru odłowienia jednego lub dwu psów, które następowały w znacznych odstępach czasowych i wiązały się z załatwieniem interwencji w celu ochrony zdrowia oraz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom. Przy działaniach interwencyjnych trudno mówić o przestrzeganiu 21 dniowego terminu. Sytuacja powyższa powodowała, że nie upubliczniano takiej informacji na termin 21 dni o odłowieniu zwierząt. We wszystkich przypadkach, w których odłowiono psy przewieziono je do Schroniska w Zamościu.”

(dowód: akta kontroli str.106-107)

⁶ Dz. U. Nr 116, poz. 753

6. Umowa na wylapywanie bezdomnych zwierząt zawarta została z podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą zarejestrowaną w Zamościu. W kontrolowanym okresie żaden z podmiotów nie ubiegał się w Urzędzie o wydanie zezwolenia na wykonywanie opieki nad zwierzętami bezdomnymi.
7. Wymagania umowne, dotyczące sposobu i warunków wylapywania zwierząt opisano w punkcie 1.3.4 wystąpienia pokontrolnego.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- pozostawienie w 2011 r. bezdomnego psa w miejscowości Nieledew (po jego zaszczepieniu przeciw wściekliznie) bez zapewnienia miejsca w schronisku dla bezdomnych zwierząt.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

3. Reagowanie organów gminy na przypadki znęcania się nad zwierzętami.

W okresie 2010 – 2013 (do dnia 11 lutego), do Urzędu Gminy nie wpłynęły skargi, wnioski lub informacje dotyczące znęcania się nad zwierzętami. Nie wystąpiły przypadki odbierania zwierząt właścicielom lub opiekunom oraz Wójt Gminy nie wydawał decyzji o odebraniu zwierzęcia właścicielowi.

W jednym przypadku wpłynęła informacja w sprawie niewłaściwego traktowania bydła. W dniu 27.01.2011r. Kierownik Posterunku Policji w Trzuszczanach skierował do Wójta Gminy pismo informujące, iż wpłynął do Posterunku anonim o niewłaściwym traktowaniu krów w jednym z gospodarstw rolnych. W dniu 28.01.2011r. Wójt Gminy skierował pisma do Kierownika Posterunku Policji oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii w Hrubieszowie o delegowanie pracowników celem dokonania oględzin. W sporządzonym komisyjnie protokole stwierdzono, że hodowla bydła (rasy mięsnej) prowadzona była w systemie otwartym, a zwierzęta utrzymane były w dobrej kondycji, bez cech znęcania się, niedożywienia i chorób.

(dowód: akta kontroli str. 64 – 67)

Urząd nie posiada informacji o występowaniu przypadków dotyczących trzymania zwierząt domowych na uwięzi dłużej niż 12 godzin lub trzymania zwierząt na uwięzi krótszej niż 3 m.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Legalność i gospodarność wydatków. Rzetelność rozliczeń.

Opis stanu
faktycznego

Wydatkowanie środków budżetowych na finansowanie zadań związanych z opieką nad zwierzętami w latach 2010-2013 (do dnia 14 marca) obrazuje tabela (w zł):

Zakres wydatków	2010	2011	2012	Plan na 2013	Wydatki w 2013 r. (do dnia 14 marca)
Wykonywanie zadań w zakresie opieki nad zwierzętami, w tym:	926,70	1 629,20	271,97	7 000,00	4.919,89
a) wydatki na zapobieganie bezdomności zwierząt (znakowanie, kastracja, sterylizacja)	0	0	0	1.000,00	324,00
b) na sfinansowanie wylapywania i pobytu zwierząt w schroniskach	926,70	1 402,20	0	5 000,00	4.332,80
c) koszty opieki nad zwierzętami, które:	0	227,00	271,79	1.000,00	263,09
▪ uległy wypadkom	0	187,60	184,00	500,00	108,00
▪ odebrano właścicielom na podstawie decyzji wójta (art. 7 u.o.z.)	0	0	0	0	0
• Zakup karmy	0	39,40	87,79	500,00	155,09
d) wydatki na wsparcie akcji promujących adopcje zwierząt lub służących ochronie praw zwierząt, w tym:	0	0	0	0	0
▪ dotacje dla organizacji zajmujących się ochroną zwierząt	0	0	0	0	0

(dowód: akta kontroli str. 7,108)

Poniesione wydatki zostały udokumentowane oraz rzetelnie rozliczone i zaewidencjonowane. Wielkość wydatków na finansowanie zadań związanych z opieką nad zwierzętami wyniosła łącznie 7.737,76 zł i w poszczególnych latach kształtowała się następująco: 926,70 zł (2010r.), 1 629,20 zł (2011r.), 271,97 zł (2012r.) oraz 4.919,89 zł do dnia 14.03.2013r. Wydatki na opiekę nad zwierzętami były klasyfikowane w rozdziale 90013 Schroniska dla zwierząt oraz w rozdz. 90095 Pozostała działalność z uwzględnieniem kont ewidencji księgowej w tym konta 130. Według dokumentacji związane z poniesionymi wydatkami na opiekę nad zwierzętami wszystkie odłowione psy dostarczone zostały do schroniska w Zamościu, a ich przyjęcie przez schronisko potwierdzone pieczęcią Ogrodu Zoologicznego – Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Zamościu na fakturach.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w powyższym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz.82), wnosi o:

1. Przedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały określającej wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności dotyczącej ochrony przed bezdomnymi zwierzętami.
2. Zlecenie odławiania bezdomnych zwierząt wyłącznie podmiotom, którym Gmina udzieliła zezwolenia na prowadzenie działalności w tym zakresie.

Wnioski pokontrolne

3. Przestrzeganie obowiązku odłowu i przekazywania bezdomnych zwierząt do schroniska.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 02.04 2013 r.

Kontroler
Edward Kowalczyk
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie

Dyrektor
Adam Pęziół

.....
podpis

.....
podpis